

Punëtorja III-3. Si të mos humbisni shokët?

Materialet:

- fletë pune për nxënësit: Situatat me shokët 1-4
- letër
- letër e madhe
- shirit ngjitës
- marker
- mjete për të shkruar
- pastë dhëmbësh me kuti
- materiale për aktivitetin hyrës dhe/ose përfundimtar

Aktiviteti kryesor 1

Përpara aktivitetit, një kuti pastë dhëmbësh mbulohet me letër, si dhe tubi i vetë pastës së dhëmbëve (pjesa afër kapakut duhet të mbetet e lirë), pas së cilës në të dyja shkruhet fjala: "besim".

Nxënësve u tregohet kutia e pastës së dhëmbëve dhe u kërkohet të përcaktojnë fjalën e shkruar në të.

Pastaj një tub pastë dhëmbësh nxirret nga kutia dhe i thuhet se përfaqëson të gjithë besimin e nevojshëm për të krijuar marrëdhënie. Duke vepruar kështu, një pjesë e vogël e pastës shtrydhet "rastësisht" dhe thuhet: "Ah, dikush tha/bëri diçka që nuk duhej të bënte!" Në rregull, le ta marrim përsëri pastën!" Kuptohet tentimi i pastës së shtrydhur të kthehet në tubë do të jetë i pasuksesshëm, madje theksohet se besimi i keqpërdorur nuk mundet të kthehet lehtë.

Pastaj dy fletë të mëdha letre në të cilat është vizatuar njëra siluetë e një personi dhe në njëërën fletë janë vendosur titulli: "Një mik është kur...", dhe në tjetrën: "Një mik nuk është kur..." vendosen në dy vende të veçanta në klasë, kështu që nxënësit i afrohen atyre në mënyrë të alternuar dhe brenda siluetave shkruajnë të paktën një gjë (karakteristikë ose veprim) që do të ishte tipike për një shok, përkatësisht në siluetën tjetër shkruajnë atë që nuk do të ishte nga një shok i vërtetë.

Në fund ngjiten në një vend të dukshëm dy siluetat dhe lexohen gjërat e shkruara në to.

Aktiviteti kryesor 2

Të gjithë ndahen në katër grupe dhe secili grup merr një pjesë të fletës së punës së nxënësit: Situatat me shokët 1-4. Secili grup lexon situatat e dhëna dhe për secilën prej

tyre, në hapësirën përkatëse, shënon se cili është problemi në marrëdhëniet midis shokëve dhe cilat janë pasojat e mundshme në marrëdhënien e tyre.

Më pas, në mënyrë të pandryshueshme, një përfaqësues nga secili grup fillimisht lexon një situatë, më pas shpreh problemin e identifikuar dhe në fund vë në dukje pasojat për marrëdhëniet midis shokëve, përderisa të lexohen të gjitha situatat e dhëna.

Diskutimi 2

1. Pse mos sinqeriteti është një kërcënim për marrëdhëniet ndërpersonale?
2. Pse mosrespektimi është një kërcënim për marrëdhëniet ndërpersonale?
3. Pse abuzimi është një kërcënim për marrëdhëniet ndërpersonale?
4. A ka situata ku njerëzit qëndrojnë në një marrëdhënie edhe pse vazhdimisht abuzohen (shfrytëzuar), trajtohen me mosrespektim ose mossinqeritet ndaj tyre?
5. Si e kuptoni thënien: "Më mirë fund se tmerr pa fund!"?

Përfundim

Mos sinqeriteti është problematik kur shfaqet në një marrëdhënie ndërpersonale sepse e bën të pamundur formimin e besimit me personin me të cilin shoqërohemi. Kjo, nga ana tjetër, krijon pasiguri dhe ne nuk ndihemi rehat në marrëdhëniet me dikë që nuk është i hapur ndaj nesh. Kur pandershmëria është shumë shpesh e pranishme ose ndodh në çështje që janë shumë të rëndësishme për njërën nga palët, mund të rezultojë edhe në ndërprerjen e shoqërisë.

Të gjithë njerëzit duhet të respektohen. Kur trajtohem me mungesë respekti, kjo na bën të ndihemi keq sepse është një sulm ndaj imazhit tonë pozitiv për veten. Nëse mosrespekti është një pjesë integrale e marrëdhënieve mes njerëzve në një masë më të madhe, mund të rezultojë në dëshirën për të ndërprerë marrëdhëniet me tjetrin që tregon mungesë respekti ndaj nesh në mënyra të ndryshme.

Abuzimi shoqërohet me ndjenjën e përdorur dhe padyshim që dëmton marrëdhëniet e mira mes njerëzve.

Ndonjëherë në disa marrëdhënie emocionale, njerëzit vazhdojnë të jenë në to dhe shoqërohen me disa që i trajtojnë keq, duke shpresuar se një ditë marrëdhënia do të ndryshojë nga tjetra, ose kanë frikë të përballen me pasojat e përfundimit të një shoqërie apo lidhjeje të caktuar.

Ndonjëherë disa marrëdhënie dhe lidhje duhet të ndërpriten, sa do e dhimbshme të jetë në atë moment, për të parandaluar një të ardhme që do të konsistonte në momente të dhimbshme të vazhdueshme.

Aktiviteti përfundimtar

Propozim: Emri + tophat

Reflektimi

1. Çfarë bëmë sot?
2. Si u ndjetë?
3. Çfarë mësuam?
4. Si mund ta përdorim atë që kemi mësuar në jetën tonë të përditshme?

Fletë pune për nxënësit: Situata me shokët 1

Situata	Problemi	Pasojat
<p>1. Ju krijoni miqësi intensive me shoqen tuaj të re Iskra, e cila ka ardhur në shkollën tuaj nga një qytet tjetër. Të duket shumë argëtuese, por edhe e pjekur. Ajo ka shtatë vjet që jeton vetëm me nënën e saj që kur i vdiq babai. Të paktën kështu ju tha ajo.</p> <p>Por kur takoi nënën e saj, mësoi se babai i saj në fakt nuk kishte vdekur, por i kishte braktisur. Ndiresh konfuz.</p>		
<p>2. Para dy javësh, Jetonit i keni dhënë hua mp3 player-in tuaj, por tani ai ka harruar ta kthejë për një javë të tërë.</p> <p>Sot, gjatë pushimit të gjatë, e pae atë duke marrë mp3 player-in tuaj nga e dashura e tij, e cila sapo ishte kthyer nga një ekskursion.</p>		
<p>3. Dje po shkëlqente nga lumturia. Mësuesja ju lavdëroi para gjithë klasës për shkrimin e një eseje të mrekullueshme dhe kjo do të thoshte shumë për ju. Për pushime të gjithë të kanë uruar, por jo dhe Sanella, shoqja jote e mirë.</p> <p>Në fund të ditës, kur doli nga klasa, e vuri re në korridor duke i thënë Semrës se ajo shkruan ese njëqind herë më të mirë.</p>		

Fleta pune për nxënësit: Situata për shokët 2

Situata	Problemet	Pasojat
<p>1. Jeni njohur me mikun tuaj të ri Luanin në rrjetet sociale dhe dy muajt e fundit kanë qenë të mrekullueshëm për ju. Ai duket pak më i vjetër se ju, por pesë vjet nuk janë shumë ndryshim.</p> <p>Por javën e kaluar zbuluat aksidentalisht se pesë vjet nuk janë në të vërtetë pesë, por 10. Ju ndiheni konfuz dhe nuk e dini se sa të vërteta janë gjërat tjera rreth tij.</p>		
<p>2. Keni menduar se Nexhlla që është ulur me ty në të njëjtën tavolinë është shoqja jote e mirë, por dje gjatë orës së gjeografisë e vure re se si po korrespondonte me Martinin dhe të dy talleshin me njëri-tjetrin. Kur e pyete se çfarë po ndodhte, ajo refuzoi t'ju tregojë ndonjë fletë.</p> <p>Megjithatë, në orën tjetër, ai vuri re një copë letre të shtypur poshtë tavolinës dhe kur e hapi, lexoi sesi Nexhlla duke ju përshkruar si "një kokë me veshë satelitore që dëshiron të dijë gjithçka".</p>		
<p>3. Me Igorin ratë dakord të shkoni në një festë javën e kaluar. Ju madje i keni blerë vetes vathë të rinj këtë të premtë. Një ditë më parë keni rënë dakord të takoheshit para hyrjes së klubit.</p> <p>Por pasi pritët 10 minuta, ju e thirrët në telefon dhe ai ju tha se kushërinjtë e tij erdhën për ta vizituar dhe ai ndryshoi planin.</p>		

Fletë pune për nxënësit: Situata me shokët 3

Situata	Problemi	Pasojat
<p>1. Çaki, shoku juaj i mirë, është si një yll i lindur. Është me të vërtetë një i preferuar. Ai vazhdimisht mburret se sa krenar është trajneri i tij në aikido për të dhe e konsideron atë nxënësin e tij më të mirë, sa të mirë janë prindërit me të dhe i lejojnë gjithçka, sa i suksesshëm është ai me vajzat, etj. E keni pak zili dhe do të dëshironit të ishit po aq i dashur sa ai.</p> <p>Dy ditë më parë ai takoi trajnerin e tij në aikido dhe u befasua shumë kur kuptoi se i duhej kohë për të kujtuar se kush ishte Çaki.</p>		
<p>2. Ai u turpërua vërtetë mbrëm kur, duke folur për Norvegjinë, tha se përgjatë bregdetit të saj ka shumë frojde, në vend të fJORDEVE. Mësuesja vetëm të këshilloi dhe e kapërceu lehtësisht, por tashmë në pushim Sara, shoqja jote më e mirë, ose kështu mendoi ajo, duke qeshur i tha një gjeneratë të tërë për gabimin tënd.</p>		
<p>3. Gjysmëvjedorin e kaluar, Sime ishte i pandashme nga ju. Në pushim dhe pas orëve, ti shpesh bleje ushqim dhe pije si për vete ashtu edhe për atë.</p> <p>Por këtë gjysmëvjedor, pas problemeve financiare me të cilat u përballën prindërit, ju nuk jeni në gjendje të keni një para të madhe xhepi. Për habinë tuaj, Sime disi ju shmang.</p>		

Fletë pune për nxënësit: Situata me shokët 4

Situata	Problemi	Pasojat
<p>1. Jeni shumë të zemëruar me Emirin. Si kryetar i bashkësisë së klasës, në vend që të përfaqësojë interesat e të gjithë nxënësve, ai kujdeset vetëm për veten e tij. Dje, kur profesori i kimisë donte t'u jepte të gjithëve nota të ulëta, veçoi vetëm Emirin për shkak të pozicionit të tij. Emiri me mençuri heshti edhe pse nxënësit e tjerë u ankuan. "Më mirë të shpëtohet dikush sesa të vuajmë të gjithë ne!", u justifikua Emiri pas orës së mësimi.</p>		
<p>2. Kur bëtë foto të çuditshme me Rozetën disa javë më parë, ishte thjesht argëtim. Fotot ishin vetëm për ju. Të paktën kështu ju siguroi Rozeta.</p> <p>Por pasi ajo vendosi t'i shpërndante fotot në rrjetet sociale, të gjithë filluan t'ju drejtonin me gisht. Nuk të intereson që fotot janë në internet, aq më tepër që e gjithë shkolla po tallen me ty. Ju jeni shumë i zemëruar me Rozetën.</p>		
<p>2. Shoqja jote Iva po bëhet pak e çuditshme. Ajo gjithmonë vjen tek ti dhe konsultohet për problemet e matematikës dhe më pas pretendon se i ka zgjidhur vetë, megjithëse nuk i tregon kurrë zgjidhjet e para. Gjithashtu, sa herë që e keni pyetur për një vepër që ka lexuar, ajo ju tregon pak informacione, madje edhe gjëra të gabuara, dhe më pas mohon që të ka thënë kështu.</p>		